

Kogukonna pärli tiitli pälvis perekond Valner

Eesti külaliikumine Kodukant tunnustas koos regionaalministri konkursi „Kogukonna päril“ käigus Valgamaal esile tõstetud Pille ja Indrek Valneri perekonda Helme vallast Taagepera külast.

Pille ja Indrek Valneri perekond pälvis tunnustuse tänu panustamisele kogukonda ning koostöö hoogustamisele maakonna külade vahel. Taagepera küla, kus Pille ja Indrek Valner oma kahe tütrega elavad, on üks aktiivsemaid maakonnas. Koos tehakse käsitööd ja korraldatakse spordiüritusi, koolitusi ja muid üritusi, mis sünnivad vabast tahtest ja erinevate projektide toel.

Perekond Valnerit võib pidada igati selle kogukonna hingeks, sest nad on käimalükkajaks paljudele vahvatele ettevõtmistele. Pereisa Indrek kuulub külaseltsi juhatusse, on aktiivne jahimees ja Valgamaa Kodukandi Ühenduse juhatuse liige, kus oma kindla sõna ja teoga aitab koostööd arendada kogu maakonna külade vahel.

Pereema Pille töötab raamatupidajana, tema kätte on usaldatud ka külaseltsi arvepidamine ja projektitaotluste kokkupanek. Tütred on kooli ja töö kõrvalt leidnud samuti aega nii kaasalõõmiseks kui noorteprojektide algatamiseks.

Koostegemise röömust annab tunnustust seegi, et mõlemad tüdrukud on isa eeskujul läbinud jahikoolituse. Perekond Valner hoiab üksteist, oma kodu, oma küla ning teeb kõik selleks, et elu väikeses maakohas oleks elamisväärne ja huvitav.

Konkursi „Kogukonna päril“ eesmärk on esile tõsta just neid perekondi, kes siirast soovivad ja vabast tahtest on ühiselt panustanud kogukonna arengusse ja olatunde tugevdamisele.

Kandidaate esitati palju ja tunnustamist väärivad kõik, kes on toonud kohalikku ellu ja tegemistesse röömu, innustanud uusi ettevõtmisi ning edendanud loodushoidlikku mõtteviisi ja tervet eluhoiakut.

Kodukant soovib oma tegevusega kanda edasi maaelu väärtusi, säilitada ja tugevdada kogukondi. Küla väärtuseks on inimesed, kes oma heade mõtete ja agara toimetamisega kujundavad külaelu.

Valgamaa kogukonna päril 2012 – Pille ja Indrek Valneri pere

Eestimaal on palju peresid, kes teevad oma kogukonna jaoks palju enam, kui me ette oskame kujutada. Meie Kodukandis olemine seda meelt, et ärgitame inimesi märkama ja riiki tunnustama neid tegusaid eestvedajaid.

Regionaalminister Siim Valmar Kiisler märkis, et ühe kogukonna teevad tugevaks aktiivsed inimesed ja tugevad pered, kes asju ette võtavad ning ühiselt terve kogukonna heaks panustavad.

„Hästi lihtne on kapselduda ainult enda tegemistesse ja oodata, et keegi teine tuleb ning elu paremaks muudab. Aga just sellised hoolivad inimesed, kes saavad endaga hästi hakkama ja peavad lugu ka ühistegemisest, muudavadki elu maal paremaks ja rõõmsamaks,“ lausub Kiisler. „Olen uhke, et Eestimaal leidub nii palju nii tublisid peresid. Kui õpeta-

jaid peetakse maa soolaks, siis need pered on tõelised kogukonna pärlid.“

Konkursile esitati üle Eesti kokku 125 kandidaati. Kokku tunnustatakse tiitliga „Kogukonna päril“ 15 peret üle Eesti – igas maakonnas ühte perekonda, kes jäi ankeetide põhjal sõelale.

Kandidaate said esitada kõik inimesed ja organisatsioonid ning tunnustust väärivate kandidaatide sekka sobisid nii noored pered kui eakamad, nii ammu maal elavad kui hiljuti linnast maale kolunud pered. Peamine, et kõigi nende initsiatiiv ja pealehakkamine, head mõtted ja koostöösoov on nakatanud kogukonda ühiselt asju ette võtma ja koosolemisest röömu tundma.

Kaie Toobal
MTÜ Eesti Külaliikumine Kodukant tegevjuht

Tõrva Linnavalikogus arutati ja otsustati 26. juunil

1. Maanteeameti Lõuna regiooni direktor Kuno Männik andis ülevaate Maanteeameti ja Tõrva Linna koostöövõimalustest.
2. Kuulati linnavalitsuse informatsiooni.
3. Volikogu kinnitas Tõrva linna 2011. aasta majandusaasta aruande.
4. Kehtestati müügipiletite hinnad Tõrva Linna Päevade ajal toimuvale laadal.
5. Volikogu võttis vastu Aia tn 1a detailplaneeringu ja otsustas korraldada planeeringu avaliku väljapaneku.
6. Anti volitused Maa-Ametile toimingute tegemiseks aadressiandmete süsteemi infosüsteemis.

Signe Kiin
Linnasekretär

AKTUSED TÕRVA GÜMNAASIUMIS 1. SEPTEMBRIL

1.–6. ja 12. klass kell 9 ning 7.–12. klass kell 10

ILUSAT KOOLIAASTAT!

RITSU LASTEAED-ALGKOOL ootab oma õpilasi pidulikule aktusele 1. septembril kell 10.

ALA PÕHIKOOLI aktus on 3. septembril kell 9.

Teadmiste päeva eelõhtul, 31. augustil algusega kell 19 esineb Tõrva kultuurimajas noortebänd Paha Polly.

TÄHELEPANU!

Hei Sina, aktiivne Tõrva linna noor, kes sa oled vanuses 14–26! Tõrva noortevolikogu tunneb Sinust puudust ning ootab, et Sa liigmeks astuksid.

Alates 1. septembrist algavad noortevolikogu teised korralised valimised, kus saab kandideerida iga Tõrva linna noor.

Kui sul on ägedaid ideid, lennukaid mõtteid või tahad lihtsalt oma tänavas paremat valgustust ja oled selle nimel valmis pisut pingutama, siis võta see teekond ette ja kandideeri. See on Sinu võimalus kodukohas midagi paremaks muuta. Kes teab, äkki tänu noortevolikogule oled Sina homme see, kes saab linnavalikogu liikmeks, linnapeaks või mõne suurettevõtte juhiks. Kandideeri julgelt, karta ei ole midagi!

Lisainfo: Tõrva noortevolikogu esimees Karl Kirt, tel 5780 1498, karlkirt@gmail.com

Ritsu külapäev

Pühapäeval, 19. augustil toimus traditsiooniks kujunenud külapäev juba seitsmendat korda. Algas see sportliku jõukatsumisega. Kohale oli tulnud hulgaliselt kohalikke ning huvilisi ka naaberküladest.

Võisteldi mitmel spordialal. Kõige pisemad jooksid võidu ning viskasid palliga täpsust. Kaugust tuli hüpata juba lausa viimasajus, kuid keegi võistlust pooleli ei jätnud. Kokku jagati välja 28 komplekti medaleid ning erinevaid auhindu. Aitäh kohtunikele, kes aitasid võistlusi läbi viia!

Õhtul oli simman. Tantsuks mängis Lycille, vaheajad sisustas Küla-Karla.

Kuulutati välja küla aukodanik. Sel aastal sai selle tiitli omanikuks Aare Õispuu.

Ritsu külapäeval tegevust jagus.

Oli meeleolukas ning rahvarohke päev.

Täname Eesti Kultuurkapitali ning kõiki sponsoreid, kes ürituse läbiviimist toetasid.

Asta Tsirp
Ritsu külaseltsi juhatuse liige

Sõpruse pargist

Tõrva linn oli 68 aastat tagasi sõjakeerises. Eriti traagiline oli linnale 17. september, kui tuleroaks langesid ridamisi Valga ja Tartu tänava hooned. Linnas hävis 226 maja.

Praeguse Sõpruse pargi alal on nii kunagise Tõrva tuletõrjemaja kui ka elamute vundamentide osad näha. Tartu tänava ääres oli Hillar-Jüri Villemsoni vanemate kahekorruselise elamu, linnakodanik Riimaki maja vundament on äratuntav keldrisse vii-

va käigu järgi.

Selle vundamenti juurde võiks paigaldada infotahvli, kus sõnas ja pildis kirjas Tõrva linna kannatused sõjasügisel 1944.

Väljapuhastatud vundament oleks esialgseks mälestusmärgiks nii Tõrva linnale kui ka kannatused läbielanutele.

Ants Kirsipuu
kunagine tõrvalane, sõjakeerise üleelanu

Hõbeleer

Aastast 1987 on möödas hõbedane arv aastaid ehk 25. Mäletame, et siis hakkas tasapisi hääbuma nõukogude võim, mille all olime ka arglikud kirikus käima. Julgesime 1987. aastal esimest korda avalikumalt mõelda vabanemise mõtteid ja vaadata ka vapramalt kiriku poole.

Selliste meenutuste taustal oli sümbolne, et just tänava esmakordselt korraldasime Helme kirikus hõbeleeripüha. 25 aastat tagasi käis leeris ühtekokku pisut enam noori kui tänapäeval. Enamus neist käisid leerionnistamisel küll eraviisiliselt ja ühises leerigrupis tuli altari ette tookord vaid seitse noort.

Esmakordselt toimunud hõbeleeripühal tuli taasõnnistamisele kaks abielupaari ja üks aktiivne koguduse liige.

Järgmistel aastatel tuli rahvast juba murdu kirikutesse. Loodame siis ka tulevikus korraldada suuremaid hõbeleeripühasid.

ARVO LASTING

Hõbeleeripühal osalenud

Neil Viskov

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 27. septembril.

Toimetust ootab kaastöid hiljemalt 17. septembriks.

Majanduslike huvide deklaratsioonid

Järgnevad majanduslike huvide deklaratsioonid esitasid ametiisikud korrupsioonivastase seaduse § 14 lõike 5 alusel deklaratsioonihoidjale – Tõrva Linnavolikogu 17.11.2009 otsusega nr 28 moodustatud komisjonile korrupsioonivastase seaduse kohaldamiseks.

Deklaratsioonide andmed avaldatakse vastavalt korrupsioonivastase seaduse lisana kinnitatud majanduslike huvide deklaratsiooni vormi järgi:

I Üldandmed

1. Ees- ja perekonnanimi.
2. Isikukood. [Ei kuulu avaldamisele]
3. Ametikoht.
4. Asutus (tööandja).
5. Ametipalga aste ja ametipalk.

II. Andmed vara kohta

6. Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitused, ühis- ja kaasomandiks oleva vara puhul näidatakse ametiisiku osa selles): otstarve, asukoha maakond, linn, kinnistuspüürkond, kinnistu number. [Aadressi märkimata]

7. Registreeritud autod, vee- ja õhusõidukid: sõiduki liik, mark, väljalaske aasta.

8. Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid: emitent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus.

9. Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv).

III. Andmed varaliste kohustuste kohta

10. Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta: võlasaldaja, võlajääk deklareerimise ajal.

11. Muud varalised kohustused, mille suurus ületab deklareerimise ajal eelmise kuue kuu ametipalga või 50 000 krooni, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms).

IV. Andmed muude tulude kohta

12. Muud regulaarsed tulud (palk ja lisatasud põhitöökohal, kui ametiisikul puudub ametipalk, näidates nende suuruse, kompensatsioonid, sh nõukogudest saadavad hüvitised, nimetades nõukogu ja näidates hüvitise suuruse, intressid, pensionid, töövõtust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud, autoritasud, muud tulud või tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega on tegemist). [Tulu suurust näitamata]

V. Andmed maksustatava tulu ja dividenditulu kohta

[Ei kuulu avaldamisele]

VI. Andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta

[Ei kuulu avaldamisele]

Deklaratsiooni esitamise kuupäev.

VOLIKOGU LIIKMED

1. Kalle Vister – volikogu esimees – deklaratsioon avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

1. Ahto Ani. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 147140 (1/2). 7. Sõiduauto Mitsubishi Colt, 2007(1/2), Opel Corsa, 2007 (1/2) 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve; SEB pank arveldusarve.10. Eluasemelaen Swedbank, 7 400 EUR. 11. Sõiduauto liising SEB 2600 EUR. 12. Volikogu liikme hüvitis. 24.04.2012.

1. Ivar Hanvere. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korruselamumaa Tõrva linnas, 11119; Põlma maaüksus Kehtna vallas, 77237, elamumaa Järvakandi alevis nr 267437 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu ja lisatasud põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 18.04.2012.

1. Kaja Ispert. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 1093040 (ühisomand). 7. Sõiduauto Volkswagen Passat, 1994. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Swedbank 2593,94, Swedbank 4654,62 EUR. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Ülle Juht. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korteriomand Valga linnas, 800540; Kinnistu Vastseliina vallas, 2577841; Kinnistu Tõrva linnas, 69440 (abikaasade ühisvara). 7. Sõiduauto Volkswagen Golf, 2005; Sõiduauto Fiat Brava, 1997; Haagis Respo, 2008. 8. Swedbank pensioniosak, koguväärtus 7079,07 EUR. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Swedbank liisingleping kaubik Citroen Nemo Van, jääkväärtus 3241.62 EUR. 12. Juhatause liikme tasu SA Valgamaa Arenguagentuur, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Thaisi Kalmus. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 7219 (abikaasade ühisvara). 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, volikogu liikme hüvitis. 16.04.2012.

1. Liia Kägu. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve 10. Ei ole 11. Hansa Liising, 5230.- 12. Töötasu põhitöökohalt, tasud Valgamaa Kutseõppekeskusest, Võrumaa autokoolilt, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Tiit Loorman. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Sõiduauto Mazda 323, 1998, sõiduauto SKODA, 2011 8. Otepää Golf AS (pankrotis) A-aktia, 1, 63.91 EUR; Swedbank Kapitali kasvuplaan osak koguväärtusega 9341,25 eurot, Swedbank pensionifond K3 osak koguväärtusega 4288,79 eurot; K&M Projektbüroo osak, 45 %, 1143 eurot, 9. Swedbank 3 arvelduskontot, Swedbank

väärtpaberikonto, SEB arvelduskonto.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, FIE ettevõtlustulu, volikogu liikme hüvitis. 09.04.2012.

1. Ivo Muru. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Pärnu linnas, 2266005; Maatulundusmaa Viljandimaal, 725139; maatulundusmaa Valgamaal 741840, 756240, 920340, 1352440, 1619640, 1815540, 1815640, 1815740, 1815840, 2215540, 2372140. 7. Sõiduauto Ford Focus, 2001. 8. OÜ Piirimart osak, 100 %, nimiväärtus 15978 eurot, koguväärtus 15978 eurot; OÜ PM Tööd osak, 50 %, nimiväärtus 1278 eurot, koguväärtus 2556 eurot 9. Swedbank, arveldusarve, SEB arveldusarve.10. Swedbank eluasemelaen 20 196 eurot. 11. Hüpoteek maatulundusmaa 1352440, 10 482 eurot. 12. Töötasu põhitöökohalt, FIE ettevõtlustulu, põllumaade renditulu, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Meelis Raidve. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korteriomand Elva linnas, 20332; Korteriomand Elva linnas, 4213104. 7. Sõiduauto Volkswagen Passat, 2003; 8. Ei ole. 9. Swedbank, 2 arvelduskontot, 2 krediitkontot. 10. Swedbank, 52021.04 EUR. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Ahti Saar. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Tõrva linnas, 205440; 1353840; 116234 (½ osa). 7. Mootorratas Jawa, 1982. 8. SEB progressiivne pensionifond, koguväärtus 3 710,36. 9. Swedbank, 1 arvelduskonto, 1 krediitkonto; SEB 1 arvelduskonto, 1 krediitkonto, 1 kogumispensionikonto.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 23.04.2012.

1. Marko Tamm. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Mootorratas Honda NSR 125R, 1991, mootorratas Kawasaki ZZR 600, 2000, sõiduauto JEEP CHEROKEE, 1994 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Volikogu liikme hüvitis.30.04.2012.

1. Eevi-Eve Valliste. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 248840. 7. Sõiduauto Toyota Yaris 2004, sõiduauto Subaru Forester 2007 (abikaasade ühisvara). 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve, SEB pank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Eero Viisu. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 89240 (½). 7. Sõiduauto Nissan 2001, mootorratas Yamaha, 1999. 8. OÜ Viisu Eero Auto 1 osak, nimiväärtus 4282 EUR, koguväärtus 4282 EUR; Tõrva-Helme küttekontor 1 osak, nimiväärtus 3825 EUR, koguväärtus 3825 EUR, OÜ Pakendimeister, 1 osak, nimiväärtus 1250 EUR, koguväärtus 1250 EUR 9. Swedbank, 1 arveldusarve, 1 laenukonto ja 1 krediitkonto, SEB arveldusarve ja krediitkonto, Nordea 1 kogumispensionikonto 10. Swedbank 36242 EUR; 29544 EUR. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Jaanus Võrk. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Helme vallas 1067040. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 30.04.2012.

LINNAVALITSUSE LIIKMED

1. Agu Kabrits – linnapea – deklaratsioon avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

1. Maire Appo. 3. Linnavalitsuse liige. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaa Hummulu vallas, 748340, 867140. 7. Sõiduauto VW Vento, 1992 (abikaasade ühisvara). 8. SEB Progressiivne Pensionifond, kogus 5109,43, nimiväärtus 0,89074 eurot, koguväärtus 4 551,17 eurot; Swedbank V3 Pensionifond, kogus 1695,7, nimiväärtus 0,9705 eurot, koguväärtus 1645,686 eurot. 9. SEB 1 arvelduskonto, Swedbank, 1 arvelduskonto, 2 krediitkontot. 10. Ei ole 11. Ei ole. 12. Ametipalk põhitöökohalt, FIE tulu 30.04.2012.

1. Siim Ausmees. 3. Linnavalitsuse liige. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Korter Tartu linnas, 4057803, 4940903 (50%); korter Jõhvi vald, 1019108; Suvila Elva linn, 519004 (50%) 7. Ei ole. 8. SEB pank kogumispension, koguväärtus 3724,61 EUR. 9. Swedbank, arveldusarve, väärtpaberiarve; SEB pank, arveldusarve 10. SEB pank 51 882,85 EUR. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, linnavalitsuse liikme hüvitis. 30.04.2012.

1. Tõnu Jaansalu. 3. Abilinnapea. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. 1 245,64 eurot. 6. ½ kinnistust Tõrva linnas, 822240 (abikaasade ühisvara); elamumaa Tõrva linnas, 104340 (abikaasade ühisvara). 7. Mootorratas Aprilia Pegaso, 1997. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve; SEB pank, arveldusarve.10. Kodulaen 9 872,26 eurot. 11. Hansaliising- sõiduauto KIA Sportage 2008a – 4387,08 eurot. 12. Ei ole. 27.04.2012.

1. Maido Ruusmann. 3. Abilinnapea. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. 1245,64 eurot. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 2080040; kinnistu Põdrala vallas 1007740. 7. Sõiduauto Audi A4, 2002 (abikaasade ühisvara); järeelhaagis omavalmistatud, 2005, järeelhaagis omavalmistatud, 2006. 8. OÜ Brick Kinnisvara osa, 1, nimiväärtus 1022 EUR, koguväärtus 1022 EUR. 9. Swedbank, arveldusarve; AS Krediidipank, hoisearve, Nordea pank arveldusarve 10. Nordea Bank 98 858,93 EUR. 11. Ei ole. 12. Tasud töö- ja töövõtulepingute alusel. 30.04.2012.

Elektriturg avaneb uuest aastast

Järgmise aasta algusest avaneb Eestis elektriturg ning kõik kodutarbijad saavad hakata valima elektrimüüjat. See tähendab, et elektrienergia muutub sarnaseks tarbekaupadele ja teenustele, mille ostmisel saab igaüks lähtuda oma soovidest ja vajadusest. Elektrienergiat hakkavad pakkuma erinevad müüjad erinevate pakettidega, kelle seast saab endale valida sobiva.

Elektrimüüjat saavad hakata valida need elektritarbijad, kellel on enda nimel sõlmitud leping võrguettevõttega. See tähendab, et müüjat saavad valida kõik need inimesed, kes praegu tarbivad elektrit ja saavad enda nimele ka elektriarve.

Kui näiteks elektri ostmiseks on leping korteriühistul või haldusfirmal, siis valib uuest aastast elektrimüüja ühistu või haldusfirma, mitte iga korter või inimene eraldi. Samas tasuks kõikidel üürnikel ja korteriühistute liikmetel olla aktiivsed ning osaleda elektrimüüja valikul, sest lõpuks maksavad elektri eest kõik ühistu liikmed ja haldusfirmaga seotud tarbijad.

2013. aasta algusest saab soovi korral elektrit osta juba mõne uue elektrimüüja käest, milleks ettevalmistusi saab hakata tegema lähikuidel. Kodutarbijatele selguvad uued elektrimüüjad ja hinnapaketid selle aasta sügiseks.

Erinevate turule tulevate elektrimüüjate selgumisel edastab riik selle kohta info kõigi kodutarbijateni nii postkasti jõudvate trükiste, riikliku kodulehe www.avatud2013.ee kui meediaväljaannete vahendusel. Praeguseks on teada, et lisaks Eesti Energiale ja Imatra Elektrile hakkavad elektrimüüki pakkuma veel vähemalt kolm-neli uut ettevõtet.

Praegu pole veel selgunud, milliseks pakutavad hinnapaketid ja lepingutingimused kujunevad, kuid laias laastus on võimalik valida kolme variandi vahel.

Esitaks turuhinnast sõltuv pakett, mille hind võib kuude lõikes erineda ning seetõttu on kulutus täpselt raske prognoosida.

Teiseks on fikseeritud pakett, mis võimaldab kulusid täpselt planeerida, sest teatud perioodiks lepitakse kokku kindlas elektrihinnas.

Kolmandaks on võimalik valida kombineeritud pakett, kus teatud osa hinnast on üheks perioodiks fikseeritud ning ülejäänud osa sõltub turuhinnast.

Need tarbijad, kes ei soovi või ei jõua enne 2013. aastat elektrimüüjat valida, elektrita ei jää. Neid varustab elektrienergiaga ikka edasi nende

4H suvepäevad Jõulumäel

Noorteühingu Eesti 4H suvepäevad toimusid 9.–13. juulini Jõulumäel. Osales 300 noort koos oma juhendajatega Eestist, lisaks neile võtsid osa ka Soome ja Läti 4H liikmed. Ajakava oli mitmekülgne ja pakkus meeldejäävaid elamusi.

Esimene päev kulus tutvumisele ja oma piirkonna tutvustamisele. Öhtu lõppes diskoga.

Teine laagripäev oli sisutihed ja andis enda arendamiseks palju võimalusi. Noored jaotati gruppidesse nii, et seal olid ka soomlased ja lätlased, mis andis hea võimaluse inglise keele praktikseerimiseks. Meie grupp alustas hommikul fotojahiga ja pärast lõunasööki osalesime töötubades, öhtul aga esitlesime seal õpitut. Toon näitena laulutoa ja diskoriks õppimise.

Kolmandal päeval tegime sporti, kavas olid nii võistkondlikud kui ka individuaalsed alad. Spordipäev ei olnud klassikaline, tegemist oli pigem loogastavate ja lõbusate aladega. Pannime pajakinnastega aja peale pesupulki nõõri külge, viskasime kummikuga kaugust, sidusime saapapaelu ja tegime palju muud põnevat.

Timo Tatar
majandus- ja kommunikatsiooniministeriumi energetikaosakonna juhataja

praegune võrguettevõtja.

Sellisel juhul võetakse hinna aluseks eelmise kuu keskmine turuhind, millele lisandub ettevõtte mõistlik kasum. Kuna selline variant ei pruugi tarbijale olla kõige soodsam, siis on soovitatav erinevate pakkumiste hindasid võrrelda ning alles seejärel otsus langetada, kas valida endale uus elektrimüüja.

Erinevate pakkumiste võrdlemisel on oluline silmas pidada, et elektrituru avanemine mõjutab ainult kolmandikku igakuisest elektriarvest ehk reaalselt tarbitud elektrienergia hinda. Ülejäänud osa elektriarvest ehk võrguteenuse tasu ning maksud ei sõltu turu avanemisest.

Kui näiteks praegu on pere elektriarve 15 eurot kuus, siis elektrituru avanemine mõjutab sellest 5 eurot. See, kui palju tänane 5 eurot uuest aastast väheneb või suureneb, sõltub juba vabaturul konkurentsist tekkinud hinnast ja igaühe valitud paketist ning tingimustest.

Seega tuleb kõigile soovida kaalutletud valikuid. Elektrituru avanemine ei juhtu üleöö, mistõttu on riik teinud ettevalmistustega juba eelmise aasta teisest poolest, et igal tarbijal jääks aega rahulikult muudatustega ja uute võimalustega tutvumiseks.

Infot ja materjale jagatakse juba praegu erinevate organisatsioonide, riigi ja ettevõtete vahendusel. Sügisel jõuab kõikide eestimaalaste postkastidesse ka täiendav trükk, mis käsitleb elektrituru avanemise erinevaid aspekte alates müüjate vahetamise protsessi üksikasjalisest tutvustamisest kuni tarbija õiguste kaitsmiseni.

Samuti jagatakse infot läbi erinevate meediaväljaannete, seminaride ja materjalide. Teeme kõik selleks, et elektrituru avanemine kulges sujuvalt ja arusaadavalt iga elektritarbija jaoks.

Samal ajal tegutsesid ka töötoad. Eriti populaarne oli „Teadusena laste heaks“, kus tehti keemiakatsed. Öhtu lõppes meeleoluka diskoga.

Laagri eelviimane päev, neljapäev, algas tavapäraselt. Noored gruppidesse ja tegevused võisidki alata. Loodusrada ja töötoad, mis andsid aina uusi teadmisi ja isetegemise rõõmu.

Üllatuski mahtus sellesse päeva. Kuna Jõulumäe nimi on väga tihedalt seotud jõuludega, ilmusid nagu imevael välja päkapikud ja jõuluvana. Nad kutsusid meid kaasa ja ühtäkki seisime lumest liumäe juures. Oh seda rõõmu keset suve – kõik soovijad said sealt kulguga alla sõita. Jäätisegi olid nad ka kaasa võtnud.

Viimase laagripäeval pidulikult lõpetamisel jagati tunnustust ja kiitust. Tuli jätta hüvasti sõpradega, kellega sai laagris koos meeldivalt aega veeta, unistada uuest suvest ja 4H suvepäevadest, mis arvatavasti aasta pärast taas Jõulumäel toimub.

Mare Vahtre
Tõrva gümnaasiumi
10. klassi õpilane
4H liige

Ajalookonverents võttis luubi alla kuulsad kindralid

Konverentsil "Helme kindralid" Helme mõisas esines ettekandega Tartu Ülikooli õppejõud doktor Ago Pajur, kes rääkis Eesti kindralitest aastatel 1918–1940.

Lahingutest Helme-Tõrva kandis keskajast kuni viimase maailmasõjani pajatas Eesti Akadeemilise Sõjaajaloo Seltsi esimees Hanno Ojalo.

Sisuka ettekande kindralmajor Aleksander Jaaksoni elust ja tööst tegi Valga isamaalise kasvatus püsiekspositsiooni varahoidja Esta Mets.

Meie teised kangelased, kindralleitnant Paul-Adolf Lill, kindralmajor Jaan Soots ja kindralmajor Jaan Kruus said kuulajatele tuttavamaks Viljandi muuseumi direktori Jaak Pihlaku ettekande kaudu.

Pokardis avati mälestuskivi

Pärast kehakinnitust rikkalikult kaetud kohvilauas suunduti Pokardisse, kus toimus suurejooneline mälestuskivi avamine kindralmajor Aleksander Jaaksonile tema kunagise kodu õuel.

Helme koguduse kirikuõpetaja Arvo Lasting õnnistas mälestuskivi sisse, laulukoor toetas teda kauni viisiga. Kui mälestuskivilt oli katteriie eemaldatud, lauldi üheskoos Eesti hümn.

Teiste hulgas võtsid sõna Helme vallavanem Tarmo Tamm ja Kaitseliidu Valgamaa maleva pealik major Tõnis Org. Riigikogu liige Trivimi Velliste ei saanud kangelasest rääkides mainimata jätta ka siin asunud äsja suletud Helme sanatoorset internaatkooli ning lissas, et aeg näitab, kas see tegu oli ikka päris õige.

Omalt poolt lisaksin, et eks ole see ju tänapäeva Eesti probleem, sest kui maal enam tööd ei leidu, kolivad inimesed linnadesse. Aga kui pole isasid-emasid, pole ka lapsi, kes maa-koole täidaksid. Selle tulemus ongi, et üha uusi koolimajasid maal suletakse.

Pokardi loss, mille õuele mälestuskivi paigaldati ning mis oli kunagi koduks päevakangelasele Aleksander Jaaksonile, pärast sõda aga Helme lastekodu ja sanatoorse internaatkooli kasvandikele, on varemets.

Oli ka jutuks, et Aleksander Jaaksoni kasupoeg Rein, kes elab Ameerika Ühendriikides Floridas, olevat lubanud Pokardi lossi taastada, kuid ainult tingimusel, kui see asuks Ameerikas! Muide, Pokardi loss ja selle juurde kuuluv kinnistu on järjekordselt müügis.

Ringreis kindralitega seotud paikadesse

Pärast mälestuskivi avamist Pokardis tegime ringreisi kindralitega seotud kohtadesse.

Kindralmajor Jaan Sootsi sünnikohta Küti talu lähedale paigaldatud mälestuskivi juurde asetasi pärja ja süütasid küünla Helme vallavanem Tarmo Tamm ja Kaitseliidu Valgamaa maleva pealik major Tõnis Org.

Päevakangelase elust rääkis seal-samas Viljandi muuseumi direktor Jaak Pihlak. Mälestuskivi paigaldamise keerulist lugu rääkis ajalookonverentsist osavõtnu Aleksander Tullus, kunagine Rulli metskonna metsa-ülem.

Kindralleitnant Paul-Adolf Lille sünnikohas Roobe veski seinale paigaldatud mälestustahvli kõrval ning kindralmajor Jaan Kruusi kunagise talu õuel Hummuli mõisa südames jagas selgitusi taas Viljandi muuseumi direktor.

Nendegi kangelaste mälestust jäid kaunistama pärg ja süüdatud küünal.

Lustimäelt avanevat kaunist vaadet Hummuli asulale kutsus imetlema kohalik talunik Ants Kirsipuu. Autodega suundutigi sinna ja pettuma ei pidanud keegi.

Ajalookonverentsi lõppakord oli

Ajalookonverentsi peategelased Helme mõisas: Eesti Akadeemilise Sõjaajaloo Seltsi esimees Hanno Ojalo (vasakult), Tartu Ülikooli õppejõud doktor Ago Pajur, Valga isamaalise kasvatus püsiekspositsiooni varahoidja Esta Mets, Helme vallavanem Tarmo Tamm ja Viljandi muuseumi direktor Jaak Pihlak. 3 x Vello Juurma

Kindralmajor Aleksander Jaaksoni mälestuskivi avamine Pokardis 20. juulil.

Kindralmajor Jaan Sootsi sünnikohta Küti talu lähedale paigaldatud mälestuskivi juurde asetasi pärja ja süütasid küünlad Helme vallavanem Tarmo Tamm ja Kaitseliidu Valgamaa maleva pealik major Tõnis Org.

Barclay de Tolly mausoleumi külastamine.

Üritus õnnestus igati. Räägitakse, et rahvas, kes oma kangelasi ei unusta, jääb kestma.

Ajalookonverents „Helme kindralid“ ja sellega kaasnevad üritused, mis toimusid 20. juulil, said teoks tänu Helme

vallale ja Kaitseliidu Valgamaa malevale. Erilise tänu ürituse kordamineku eest väärivad vallavanem Tarmo Tamm ja Valgamaa maleva pealik major Tõnis Org.

Vello Juurma, endine Helme lastekodu kasvandik, Pokardi lossi elanik

Heino Puhveli tütar Tuuli Puhvel (vasakult), abikaasa Vaike Lang, poeg Toomas Puhvel ja tütar Anu Puhvel Ilmar Kõverik

Ühest Patküllest pärit suurmehest

Kirjanik ja kirjandusteadlane Heino Puhvel sündis 1926. aastal Patküla vallas Helme kihelkonnas. Oma kooliteed käis ta Valga keskkoolis ja progümnaasiumis, õpinguid jätkas Tartu Ülikoolis ajaloo- ja keeleteaduskonnas.

Heino Puhveli ja tema abikaasa Vaike Langi peres on sirgunud kolm last. Tütar Tuuli Puhvel on vitraaži- ja freskokunstnik. Oma kunstinaütuse „Lilled ja mälestused“, kus esitatud tööd pärinevad aastatest 2005–2012, pühendas kunstnik kohtumisesarja „Juured“ üritusele, mis oli korraldatud tema isa meenutamiseks. Tutvustades oma töid, peatus Tuuli Puhvel ka ühel tekstilvaibal, millel on isa kirjutatud sonett augustist 1986 tütar Tuulile sünnipäevaks.

Üks siiski kõigile saab ime, et müllu jäävad mälestuste read. Neist kaovad pikkamööda iluvead ning tõe kannab oma õiget nime. ... noorus, nii palju radu, muist enda valida, muist määrab saatus, suurim voorus? Kas mitte see, kui trotsid tormipäeva sadu ja oma tähte järgid, hinges elujaatus.“

Poeg Toomas Puhvel, jurist ja tõlkija, rääkis oma mälestusi isast ning andis edasi Tartu ja Tallinna Ülikooli audoktori, California Los Angelese Ülikooli klassikalise filoloogia ja indoeuroopa mütoloogia emeriitprofessori Jaan Puhveli tervituse Heino Puhveli mälestusürituse korraldajatele ja sellest osavõtjatele.

Tütar Anu ja abikaasa Vaike meenutasid Heino Puhvelit kui head isa ja abikaasat, armastatud õpetajat ja kirglikku maletajat.

Kauaaegne Tartu Ülikooli profes-

sor Karl Muru meenutas Heino Puhvelit kui head kolleegi ja sõpra ning tutvustas tema loomingut

Karl Muru ja endine kolleeg Kalju Õllek andsid põhjaliku ülevaate Puhvelist kui kirjandusteadlasest, proosakirjanikust ja kirjanduskriitikust. Tema suuremad tööd olid osalemine A. H. Tammsaare kogutud teoste koostamisel ja väljaandmisel, samuti ka Eesti kirjanike leksikoni koostamine ja toimetamine.

Heino Puhveli novellist „Õhtust hommikuni“ on Leida Laius loonud samanimelise filmi.

Märkimisväärne on novellikogu „Detsembrikuu valgus“, mis sisaldab kaheksa novelli. Selles on Puhvelile omast huumorit ja dramatismi.

Tema elutööd on hinnatud kirjanduspreemiatega, Eesti ENSV teenelise kultuuritegelase aunimetusega ja ka Valgetähe ordeniga.

Heino Puhvel suri 2001. aastal. Kohtumisest ei saanud kahjuks osa võtta eesti keele ja ühiskonnategelane Mati Hint ja endine riigikohtunik Jüri Rätsep. Nende panus ürituse korraldamisel oli märkimisväärne.

Kohtumise kujundasid muusikaliselt Valga muusikakooli õpetaja-kontsertmeister Helin Karja ja Nõo kiriku solist, bariton Kalju Õllek, kes esitas kolm aariat.

„Mul meelen kuldne kodukutus“ esitasid loõtspillidel Põlva muusikakooli õpilased Kaile Mumm ja Merili Moosus.

Üritust toetas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp.

Järgmine kohtumine sarjast „Juured“ on pühendatud balletiõpetaja Helmi Keernikule ja toimub septembris.

Ilmar Kõverik

Tõrvalane tõi Eesti meistrivõistlustelt hõbemedali

Eesti kergejõustiku meistrivõistlustel 18.–19. augustil Tallinnas Kadrioru staadionil sai Magnus Kirt (pildil) odaviskes hõbemedali tulemusega 76.97, neljas koht kuulus Tanel Laanmäele tulemusega 72.08.

Naistest saavutas Kirke Kirt neljanda koha nii kettaheitel – tulemus 44.43 – kui ka kuulitõukes – tulemus 13.17.

Palju õnne teile, sportlased!
Harald Laidre
Tõrva linna spordimetoodik

Ka sügisel võib metsa uuendada

Tavaks on saanud, et metsa uuendustööd tehakse ikka kevadel mais. Kuid ka sügisel septembris võib metsas edukalt istutustööd teha. Kui kevadisel istutusperioodil kimbutab taimepuudus, saagi põuaperiood ning ajapuudus, siis sügisel istutusel on suurem võimalus meie taimekasvatatelt taimi saada, on rohkem aega ja ka põuaperioodi ei pea kartma.

Istutustööd tuleks lõpetada paar nädalat enne külmade saabumist, et taimed jõuaksid juurduda.

Uuendustööde kompenseerimiseks saab taotleda toetust. Toetatakse:

- taimede ostu 80%, kuid mitte rohkem kui 0,16 eurot taime hinnast; laialehelise taime (tamm, saar, vaher, pärn) korral mitte rohkem kui 0,35 eurot taime hinnast;

- maapinna ettevalmistamist: mehhaniseeritud ettevalmistamisel 96 €/ha või ettevalmistamata pinnale labidaga istutamisel 64 €/ha;

- istutustööd 128 €/ha;
- rajatud kultuuri hooldamist kolmel järjestikusel aastal kuni 96 €/ha.

Taotluse esitamise tähtajad on 19. november ja 14. juuni. Abikõlblikud kulud on ka taotluse tähtpäevale

eelneval kalendriaastal tehtud kulud. Toetuse taotlemiseks peab olema eelnevalt vormistatud metsateatis, kus eraldi ridadel näidatud maapinna ettevalmistamine (MM) ja istutus (IS). Taimed peavad olema ostetud tegevusluba omavatel taimekasvatatelt.

Nõu ja infot võib küsida Valgamaa Erametsaühingu konsulentidelt tel 516 3302, Andres Rõõmus; tel 511 5728, Enn Tomson või Valgamaa Erametsaühingust tel 5624 7325, Helju Leosk.

Helju Leosk
Valgamaa Erametsaühing

Küsi metsanduslikku nõu konsulendilt

Erametsaomanikele osutab individuaalnõustamist atesteeritud metsakonsulent, kes on omandanud vastava kutsekvalifikatsiooni metsamajanduse alal. Metsaomanikul on õigus saada nõuand kuni 15 tunni ulatuses aastas.

Kuni kahetunnise nn lihtsustatud nõustamise korral on nõuand metsaomanikule tasuta ja lepingut ei sõlmita. Üle kahetunnise nõustamise korral sõl-

mib konsulent metsaomanikuga vormikohase lepingu.

Alates 1. juulist 2012 muutus erametsaomanike nõustamise toetuse maksmise kord.

Keskonnaministri määruse muudatuse alusel tuleb nõuande saajal tasuda 10% omafinitseeringuna nõuande tunni hinnast. Nõuande tunni hind on 26 eurot.

Valgamaa Erametsaühingu juures

osutavad individuaalnõustamist suurte kogemuste ja praktikaga metsakonsulentid Andres Rõõmus (tel 516 3302) ja Enn Tomson (tel 511 5728).

Pöörduge julgelt nende poole, et koos oma metsas ringkäik teha ja teada saada, mida on vajalik teha, et mets korda saaks.

Helju Leosk
Valgamaa Erametsaühing

Metsatöötajate päev

Valgamaa praegused riigimetsateenijad ning töötajad metsamajandi ja metskondade aegadest!

Ootame teid kõiki, sõltumata ametist ja vanusest, tähistama Valgamaa metsatöötajate päeva 14. septembril 2012.

Kogunemine Sangaste lossi juures kell 15.

Meenutame üheskoos, kuidas aastakümnete tagusel ajal riigimetsi majandati ja vaatame, kuidas elab riigimets täna.

Päevakava:

15.00–15.30	kogunemine ja saabumiskohv Sangaste lossis.
15.30–17.00	retk Sangaste metsaparki prof Eino Laasi juhendamisel.
17.00	tamme istutamine Sangaste parki.
17.15	ühispilt Sangaste lossi ees.
17.30	tervitus: Sangaste vallavanem Kaido Tamberg.

Ettekanded:

Valgamaa metsamajandi ajaloo – Raivo Rütli.
Riigi metsandus Valgamaal tänapäeval – Risto Sepp.
18.00 ühine koosviibimine ja meenutuste õhtupoolik.

Kaasa võtta meenutused ja hea tuju!

Oma osalusest palume teada anda hiljemalt 3. septembriks tel 5624 7325, Helju Leosk, e-post helju.leosk@valgamv.ee või tel 513 0147, Risto Sepp, e-post risto.sepp@rmk.ee.

Üritus toimub Eesti Metsteenijate Ühingu eestvedamisel ja RMK toetusel.

Austatud metsaomanik!

OÜ Laanetark pakub teile oma teadmisi ja oskusi, kui teil on vaja:

- koostada metsamajandamiskava;
- teha kinnistute ostueelne tasuvusarvutus;
- raielangid looduses sisse märkida;
- organiseerida majandustegevust oma metsas.

Kontakt: Leho Möldre, tel 516 8130, e-mail: lehomoldre@gmail.com

HEA METSAOMANIK!

OSTAME:

- metsakinnistuid
- kasvava metsa raietööd
- metsamaterjali

Lauri Uibopuu,
tel 503 2050
lauri@artiston.ee

ARTISTON

METSATERVENDUSE

OSTAME METS- JA PÖLLUMAAD.

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

Helme-Tõrva Elu

tervitat uusi ilmakodanikke

REIKO ILISSON
29.06.2012

NORBERT SORO
25.07.2012

REELIKA LUIK
30.06.2012

OLIVER JAKOBSON
09.08.2012

Rahvalikud laulud ja kandlelood nii tantsimiseks, kuulamiseks kui ka kaasa-laulmiseks!

Kandlemees Sander

Tel: 5043202

simmaniduo@gmail.com

OSTAME

raieõigust ja
metsakinnistuid.

TEEME

valgustusraieid ja
metsakorralduskavasid.

Tel 525 3126.

MAIE AASA

09.09.1942–21.06.2012

MAIRE SEMJONOVA

31.03.1956–24.06.2012

HELMİ SULTS

06.07.1930–01.07.2012

ENNO KOKAMÄGI

17.06.1938–02.07.2012

LILLI ALTEMENT

30.04.1939–05.07.2012

ENNO RAIME

02.02.1919–05.07.2012

JUMALATEENISTUSED

2. septembril kell 14
Helme kirikus,
teenib Rõngu õp Lea Kärson

9. septembril kell 14
Helme kirikus,
teenib Rõngu õp Lea Kärson

16. septembril kell 11
Helme kirikus,
õp Arvo Lasting

16. septembril kell 14
Taagepera kirikus,
õp Arvo Lasting

23. septembril kell 11
Helme kirikus,
õp Helmut Mötsnik

23. septembril kell 14
Taagepera kirikus,
õp Arvo Lasting

30. septembril kell 11
Helme kirikus,
õp Arvo Lasting ja üllatusküaline

30. septembril kell 14
Riidaja kirik-kabelis
lahkunute mälestamine, armulaud,
õp Arvo Lasting,
Karksi kirikukoore

TIINA ILISSON
08.02.1958–20.07.2012

ELMAR LINNAS
27.08.1931–23.07.2012

PÄRJA ÕIM
26.10.1928–02.08.2012

ELGI PETERSON
25.06.1951–03.08.2012

VIIU SÜLLA
18.01.1943–06.08.2012

Ostame kasvavat metsa ja
metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud
võivad olla tehtud raietega või
asetseada piiranguvõondis.
Tel: 55 40 150

Väljaandjad: **Helme-Tõrva Elu**
Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvi.must@gmail.com

Tehniline teostus ja küljendus
AS Ühinenud Ajalehed Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.